

A bulgáriai migráció demográfiai aspektusai a Balkán-háborúk és a világégések idején

Dr. Zsebők Csaba

Penka Pejkovszka azon pár bolgár történész közé tartozik, akik magyarul olvasnak és beszélnek is. Ráadásul olyan kutatóról van szó, aki – noha korábban Magyarországon is tanult – Bulgáriában él és alkot. Nem véletlen, hogy a Bolgár-Magyar Történész Vegyes Bizottságnak ő az egyik – ha nem a fő – ötletgazdája és motorja is. A Magyar Tudományos Akadémia és a Bolgár Tudományos Akadémia égisze alatt alakult bizottság – amelynek magyar részről Demeter Gábor történész a fő szervezője és szerzője, s ezen sorok írója is tagja – az elmúlt másfél évtizedben egy sor kötet adott ki, benne Pejkovszka számos tanulmányával.

A kutató nemrégiben újabb – bolgár nyelvű – kötettel rukkolt elő, amelyben a bulgáriai migráció demográfiai aspektusait vizsgálja, a Balkán-háborúk kezdetétől a második világháború végéig. Mindez szervesen következik eddigi munkásságából, hiszen a 19.-20. századi bolgár-magyar politikai, kulturális, tudományos és gazdasági kapcsolatok mellett a másik fő kutatási területe a migráció, integráció és asszimiláció Magyarországon és Bulgáriában, az elmúlt két évszázadban.

Ennek megfelelően a 2019-ben kiadott könyvében számos altémával foglalkozik. Górcső alá kerülnek például a Balkán-háborúk és az első, majd a második világégés által kiváltott népmozgások. Így pontos adatok nyomán szembesülhetünk azzal, hogy mennyi őslakos bolgár hogyan áramlott be a határ túloldalán fekvő kisebb-nagyobb régiókból – Vardar-Makedóniából, Kelet- és Nyugat-Trákiából, Dobrudzsából, a délkelet-szerbiai zónából és Égei-Makedóniából –, s hány török, görög, román miképpen hagyta el Bulgáriát. Mindemellett képet kaphatunk arról, hogy mi jellemezte a bulgáriai orosz és örmény emigrációt a két világháború között. Sőt – még más jelenségek mellett – a bolgárkertészek külföldön történt megtelepedést ugyancsak bemutatja a vizsgált időszakot illetően Penka Pejkovszka.

П. Пейковска: Демографски аспекти на миграциите в България, 1912-1944. София, 2019